A°. 1817.

N°. 8.

Bataviasche Courant.

ZATURDAG, DEN 22sten FEBRUARY.

BATAVIA,

ZATURDAG, den 22 FEBRUARY, 1817.

AANSTELLINGN.

BY onderscheidene Besluiten van Commissarissen Generaal, over Nederlands Indië, zyn gedaan de volgende benoemingen.

Tot Raden in den Hoogen Raad van Justitie.

De Heer Mr. P. J. Quint Ondaatje.
,, ,, L. B. Jansens Rees.
,, ,, C. A. M. Oldenbarneveld genaamd Tullingh.
,, ,, P. G. Siberg.
,, ,, J. de Jongh.
,, ,, J. C. M. Wasbeek Eekhoff.

Tot Lid, in het Collegie van Boedelmeesteren en van Chinesche en andere Onchristenen Sterf-huizen, in plaats van den Heer Mr. J. de Jongh, benoemd tot Lid in den Hoogen Raad van Justitie.

De Heer J. C. Obreen.

Tot Directeur van het Verwisseling Kantoor te Batavia.

De Heer L. Z. Veeckens.

Tot Boekhouder.

,, G. J. Steet.

Tot Kassier.

,, C. J. Canter Visscher.

Tot Commisen.

,, A. L. Fransze, en
N. Arends.

Tot Secretaris by de Algemeene Rekenkamer.

De Heer J. Ryser, j. z.

Tot 1ste Commis by de Algemeene Rekenkamer.

De Heer E. Doyveré, *in plaats van den Heer* Baumhauer, *benoemd tot Secretaris van Commissarissen ter overname der Moluksche Eilanden.*

De Heer P. van de Wall Perné.

Tot Hoofd-Commis by de Raad van Finantien.

De Heer W. de Vogel.

Tot Commis ten Generale Secretary.

De Heer H. S. van Son, in plaats van de Hr. F. H. Smulders, door Zyne Excellentie den Gouverneur Generaal, benoemd tot Hoofd-Commis ten Gouvernements Secretary.

Tot Klerken ten Generale Secretary.

De Heer G. N. van Groll.
,, A. de Nys van Groll.
,, J. G. Goldman.
,, C. S. R. Wynmalen.

Tot Translateur en Scriba, by het Residentie hof te Samarang.

De Heer W. Krygsman.

Tot Notaris te Batavia.

De Heer A. Bussingh.

Tot Vroedmeesteresse te Batavia.

J. Bruyns.

Tot Vroedmeesteresse te Samarang.

A. A. Bergoin.

Tot Vroedmeesteresse te Sourabaya.

M. de Wolf.

EXTRACT uit het Register der Besluiten van den Secretaris van Staat, Gouverneur Generaal van Nederlands Indië.

Zondag, den 12 January 1817.

GELEZEN een Extract uit het Register der besluiten van Commissarissen Generaal over Nederlands Indie, in dato 5 dezer No. 11, houdende approbatie op het, by Missive van den 31 December jl. No. 46, aan dezelven door den Gouverneur Generaal voorgedragen Reglement.

Is dien overeenkomstig besloten intevoeren het navolgende

REGLEMENT op de verhouding tusschen de Burgerlyke en Militaire magten in de Residentien, benevens den garnisoens dienst in deselven.

Art. 1.—De Resident is de eerste persoon in zyne residentie, en de wachten en posten zullen voor denzelven de eerbewyzingen doen welke voor eenen Kolonel zyn bepaald.

Buiten hunne residentien zullen de Residenten geenerlei eerbewyzingen genieten.

Art. 2.—In alle residentien alwaar troepen liggen, zullen de Residenten eene schildwacht hebben.

Naby het residentie-huis zal een wachthuis worden gemaakt, zoo het zelve niet reeds bestaat, en daarin eene wacht geplaatst worden van een Korporaal en zes man, of zoo veel minder als de geringheid van het garnisoen, in enkele gevallen, mogt noodzakelyk maken, ten einde de bovengenoemde schild-wacht uittestellen. Te Soerakarta en Djocjokarta zullen de Residenten, behalve deze, nog eene schild-wacht hebben, van de korpsen der Pangerangs Prang Wedono en Pakoe-alam, tot het geven van welke, eene wacht van een Brigadier of Korporaal en zes man van die korpsen respectivelyk, zullen worden gekommandeerd.

Art. 3.—Op plaatsen alwaar de kas van de residentie in het huis van den Resident wordt gehouden, zal aan de hem toegevoegde schildwacht tevens de bewaking der Gouvernements gelden wezen opgedragen, en in dat geval zullen de dispositien van den Resident zoodanig worden genomen, dat dit dubbel oogmerk met gemak door dezelfde schildwacht kan worden bereikt; waar dit niet kan geschieden, of de geldkamer niet in het huis van den Resident is, zal eene tweede schildwacht voor de geldkamer geplaatst en de wacht in evenredigheid vermeerderd worden.

Art. 4.—Op posten door eenen officier gekommandeerd, wordt bovengenoemde schildwacht door denzelven geplaatst, en van eene consigne voorzien; waar geen officier aanwezig is, geeft de Resident de consigne.

Art. 5.—By vyandelyke bedreigingen of invasie, zullen de middelen van verdediging geheel en al zyn van het ressort van den Militairen Kommanderenden Officier, doch de Residenten zullen niettemin, na bekomen kennisgeving, zich met denzelven concerteren, ten einde die middelen ook van hunne zyde, met al hun vermogen te bevorderen en te ondersteunen. Ingeval van oproer, onrustige bewegingen of feitelyke verzetting tegen de wetten, zullen de Residenten het regt hebben, de Militaire magt tot demping der onlusten en beveiliging van personen en goederen te requireren, aan welke requisitien de Kommanderende Officier gehouden zal zyn te voldoen, alles onverminderd de verpligting der Residenten, den Gouverneur Generaal ten spoedigste te informeren van het gebeurde, en instructien en bevelen deswegens te vragen.

De Militaire Kommandant zal van zyne zyde dadelyk den Kommanderenden Officier der Groote Militaire Afdeeling in welke hy zich bevindt, van het voorgevallene kennis geven.

Art. 6.—De Militaire Kommandant het eerst kennis bekomende, van eenig voorval in de termen van het vorig artikel begrepen, zal daarvan dadelyk den Resident verwittigen, zoo als hy overigens gehouden is, van al het geen hem belangryks mogt bekend worden, en betrekking op de Civiele Administratie heeft, den Resident terstond te doen kennis dragen.

Art. 7.—De Kommanderende Officieren zyn gehouden, op schriftelyk verzoek van den Resident, denzelven zoodanige inlichtingen en informatien te geven, als kunnen strekken om 's Konings dienst te verzekeren, terwyl de Residenten van hunne zyde wederkeerig verpligt zyn, de Kommanderende Officieren mededeelen al het geen de selven belangryk is.

Art. 8.—Omtrent het geen den plaatselyken dienst betreft, zyn de Kommanderende Officieren alleen verantwoording schuldig, aan de Kommandanten der Groote Militaire Afdeelingen, en wegens de Administratie hunner onderhoorigen en het geen daartoe behoort, aan den Kommandant van hun korps.

Art. 9.—By het vieren van feesten, zullen de Residenten en Kommanderende Officieren, onderling overeenkomen, omtrent de plegtigheden welke daar by moeten plaats hebben, voor zoo verre die niet reeds door het Gouvernement mogten zyn bepaald.

Art. 10.—Aan de Residenten zoo wel als aan de Kommanderende Officieren wordt als een hunner eerste pligten aanbevolen, alle in hun bereik zynde middelen aantewenden, om eene gestadige eensgezindheid te onderhouden, tusschen 's Konings Burgerlyke en Militaire dienaren, hunne ondergeschikten hier in steeds met een goed voorbeeld voorgaande, en nimmer uit het oog verliezende, dat daar beider doel en beider verpligtingen, niet van elkander verschillende mogen of kunnen zyn, het Gouvernement die gene der Ambtenaren en Officieren welke deze uitgedrukte intentie, niet naauwkeurig en by alle gelegenheden nakomen, zal beschouwen, als zich verzettende tegen de bevelen van Zyne Majesteit en dezelven als zoodanig zal behandelen.

En zal Extract dezes worden gezonden aan den Luitenant Generaal Kommandant der Troepen, ter verdere mededeeling in het Militaire Departement, en aan de onderscheidene Residenten, tot informatie en narigt.

Accordeert met voorz. Register,
De Sec. van het Gouvt.
J. C. BAUD,

ZEE TYDINGEN.

BATAVIA.

Aangekomen.

Feb. 17—Eng. C. C. Ternate, Davidson, van Tagal, den 17 Jan., passagiers, Luitenant-Kolonel Yule en Major Campbel.
— 16—Eng. brik Genereux, Taissier, van Mauritius, den 4 Jan.

Vertrokken.

Feb. 16—Eng. schip L'Adele, J. Barlert, naar Samarang, passagiers, Kapiteins Dalgairns, Drury en Mr. J. Grevis.

Schepen leggende ter Reede Batavia.

Schip Sourabaya—dito Java—brik DeHoop.—Eng. C. C. Ternate—schip Princes Charlotte—dito Marga-

ret—brik Eagle—dito Gessina—dito Genereux—Ameriks. schip Conestoga—dito Marcellus—dito Mary Ann—brik Nautilus—Portugs. brik N'Senhora de Penha Bon Inion—Arab. schip Mahadarie—dito Mastora—brik Hisoor—dito Potolkarie—dito Selayer—Chinees. brik Tiansoen—dito Soendie—dito Hope—dito Hapsiog.

Schepen leggende ter Reede Sourabaya.

Z. M. schip de Ruyter—dito dito Amsterdam—dito dito Admiraal Evertzen—dito korvet Iris—schip Maria Louisa—dito Johanna Frederika——brik Experiment—dito de Vreede—dito Amazone—dito Anna—dito Fatta Maharak—dito Mary—dito Jacoba Ambrosina—dito Mariane——schoenjer Jonge Nicolaas—dito Rose—dito de Swaan—dito Monkey——Z. M. Kanonneerboot No. 1—dito dito No. 4—dito dito No. 6—dito dito No. 7—dito dito No. 8—dito dito No. 9—Eng. schip Willerby—dito Henry——dito brik Maryann—dito dito Fox.

BATAVIA, den 22 February 1817.

Herhaalde berigten van Banjoewangie ontvangen, melden, dat de berg IDJENG, omtrent 24 uren gaans van de residentie plaats gelegen, sedert het midden der voorleden maand zeer sterk aan het branden is, zoo dat deszelfs uitwerking overal schrik en angst onder de inwoonderen der omliggende Landstreken verspreid heeft. Het was vooral in den nacht tusschen den 23 en 24 January, dat eene zeer sterke uitbarsting van denzelven plaats had; hooge kolommen van vuur, rook en ontbrandde stoffe begonnen toen met ysselyke slagen, gelyk aan die van donder of van zwaar geschut, en waarvan de grond te Banjoewangie dreunde, uit den berg op te ryzen. Eene verbazende hoeveelheid asch, aarde en zwavel, uit den berg opgeworpen, overdekte weldra het Landschap in het rond wierp het plantgewas ter aarde, en verwoestte de rystvelden, op welken het graangewas gedeeltelyk in den schoonsten bloei stond en gedeeltelyk reeds tot rypheid gekomen was. De lucht was overal zoo zeer met asch en zwaveldampen vervuld, dat zy de ademhaling bezwaarlyk maakte en dat men gedurende eenige dagen te Banjoewangie slechts weinig daglicht had; het meeste pluim gedierte is daardoor omgekomen en in de rivieren zag men niet dan doode visschen dryven. Zware boomen en steenklompen rolden met verschrikkelyk geraas van het hooge gebergte, en voerden in hunnen val hutten, bruggen en alles wat in den weg stond, met zich mede; groote stroomen water en modder stortteden met een ontzettend gedruisch van de hoogten en hebben op vele landen sterke overstroomingen veroorzaakt. De verschrikte Inwoonders vlugtten van alle zyden naar het strand en naar de residentieplaats. Het water was door de groote overstromingen op vele plaatsen tot omtrent 14 voeten boven den gewonen stand gerezen; de wegen waren overal met hoog water overdekt en ontoegankelyk gemaakt, en meest alle de bruggen zyn weggespoeld of verstoord.

De verwoestingen, door de overstrooming veroorzaakt, zyn zeer groot, en zullen eene groote schaarschheid van levensmiddelen ten gevolge hebben.

Gelukkiglyk zyn de laatste berigten van den 4den February eenigzins meer geruststellende. Sedert eenige dagen zag men te Banjoewangie geen vuur meer uit den berg op ryzen, en het geraas deed zich ook veel flauwer hooren. Evenwel bleef de sterke rook nog altyd aanhouden, en de lucht was nog by voortduring met vele dampen en fyne asch vervuld, waardoor zon en maan zich als vuurrood vertoonden.

Met de laatste uit het vaderland aangekomen berigten hebben wy ook de tydingen ontvangen, van het gelukkig arrivement van H. H. K. K. H. H. de Prins en Prinses van Oranje, op den 31 augustus in den nademiddag aan het Huis in het Bosch. Op den 2 September heeft aldaar, een cour van presentatie en felicitatie plaats gehad. Allereerst werden, des middags ten twaalf uren, de leden van het corps-diplomatiek toegelaten; voorts genoten die zelfde eer, op de daartoe bepaalde uren respectivelyk, de ministers en hoofden der ministeriëele departementen, benevens de leden van den Raad van Staten, mitsgaders van de Staten-Generaal, gelyk ook de generaals en vlag officieren, de hooge kollegien, de officieren der land en zeemagt, alsmede de geestelykheid der onderscheiden godsdienstige gezindheden, en eindelyk alle zoodanige personen, welke reeds ten Hove zyn voorgesteld geweest.

Alle de gezanten, gelyk ook de voormelde hooge staats beambten en aanzienelyke personaadjen wedyverden in hunne hulde-betuigingen en gelukwenschingen aan HH. KK. HH.

Leverden deze talryke elkanderen afwisselende verzamelingen, ook wat de pracht van costumes en kleedingen betreft, een luisterryk uitzigt op, niet minder prachtig en smaakvol was die der dames, welke de eer hadden, des avonds, by HH. KK. HH. te worden toegelaten.

De talryke koetsen, die, den ganschen dag en avond, van en naar het Huis in het Bosch reden; eene ontzaggelyke menigte, van de omliggende steden en dorpen, herwaarts gevloeide personen, om het genoegen te genieten, van HH. KK. HH., te aanschouwen, welke, met de hun zoo eigene minzaamheid, door zich een en andermaal, voor de vensterramen te vertoonen, daaraan zoo geredelyk beantwoordden, verschaften, op dien dag de Residentie eene levendigheid en gepaste vrolykheid, welke ten-voorbode van, verscheiden volgende dagen van algemeene vreugde verstrekte.

Des voordenmiddags van dien dag, trokken de gezamenlyke turf-, kolen en korendragers der stad, plegtiglyk, deels tot een gewapend korps geformeerd, en deels in verschillend gewaad verkleed, langs eenige der voorname straten over de middel boschbrug, naar het huis in het Bosch; alwaar, het hun vergund was geworden voor HH. KK. HH. te paraderen, eenige vreugdeschoten te doen, en te defileren. Al hetwelk met de uiterste juistheid werd uitgevoerd.

Byna terzelfder tyd, had er een andere plegtige optogt naar het Huis in het Bosch plaats, van de letterzetters, drukkers en binders der 's Lands drukkery, welke met eene drukpers en zet-kasten, op eenen daartoe ingerigten wagen, van een detachement uit hun midden, tot de schuttery der residentie behoorende, begeleid, voorafgegaan van tamboers en pypers der land-militie, zich derwaarts begaven, en voor het Huis in het Bosch gekomen, toepasselyke gedichten drukten, welke hun vergund werd aan HH. KK. HH. aan te bieden, en die zy vervolgens, al drukkende, onder de menigte rondstrooiden.

Beide deze ligchamen, zoo by hunnen optogt als terugkomst in de residentie, door verscheiden straten en pleinen gepasseerd zynde, lokten een' grooten toevloed van aanschouwers tot zich, welke hen den ganschen weg langs, byzonder door het vreemde van dit schouwspel gelokt, onder het aanheffen van het luidste vreugde-gejuich, en het geroep van *leve de Koning! leve de Prins en Prinses van Oranje!* verzelden.

Des achtermiddags, was er groote tafel by Z. M. aan het huis in het Bosch; alwaar de geheele Koninklyke Familie, de leden van het corps diplomatiek, de Ministers van Staat, en verscheidene leden der voornaamste regerings-kollegien en autoriteiten, met derzelver dames, benevens een aantal voorname personaadjen van beiderlei sekse, tegenwoordig waren.

Den 4den September bepaald zynde, tot de intogt van HH. KK. HH. binnen de Residentie, waren reeds vroegtydig, alle de straten, grachten en pleinen tot hoogstderzelver route by deze gelegenheid, bestemd, zoo wel als de huizen van binnen, bezet met talryke aanschouwers, nadat de vorstelyke stoet een groot gedeelte der hofstad waren doorgereden, stapten hoogstdezelve aan het Koninklyk paleis af; alwaar het vorstelyk paar op een dejeuner by H. H. M. M. werd onthaald.—De toevloed van vreemdelingen was op dezen dag wederom onbeschryfelyk groot en zette aan deze plegtstatige intrede van Neerlands geliefden Held met Hoogstdeszelfs Gemalin, welke met de hun zoo byzonder eigene minzaamheid, de talryke menigte onophoudelyk begroetten, geen' geringen luister by. Op aller gelaat was vergenoegen en vreugde te lezen, en het gejuich van *leve de Prins en Prinses van Oranje!* weergalmde langs den ganschen weg.

Het bal en soupé, dat Z. M. van de regering van 's Gravenhage wel heeft gelieven aan te nemen, ter gelegenheid der hengelyke komst van HH. KK. HH. den Prins en Prinses van Oranje, heeft, op den 11den September, in het lokaal van den Schouwburg, aldaar plaats gehad, en was allerluisterrykst, hebbende overtroffen al hetgeen men tot hiertoe in deze Residentie by plegtige feesten, gezien heeft.

HH. MM. de Koning en Koningin en de geheele Koninklyke familie hebben hetzelve met hunne hooge tegenwoordigheid vereerd; terwyl de aanzienlykste personen des lands en der stad, waaronder ook eenige doorluchtige vreemdelingen, hetzelve bygewoond hebben, wordende het getal der genoodigde personen, zoo heeren als dames, op meer dan 1000 begroot.

Niets evenaart de pracht, de kieschheid en den smaak van dit festyn; de zaal van den schouwburg, tot eene danszaal ingerigt, was op de fraaiste wyze geornеerd; aan het boveneinde van dezelve waren op eene verhevenheid de zitplaatsen der koninklyke gasten; en, rondom, reyen voor de aanzienelyke genoodigden; in het midden, ter regterzyde, was het orchest geplaatst, terwyl de zaal, door een aantal lusters en de prachtigste kroonen, ryk en met smaak verlicht was; hetgeen door de menigte spiegels van alle zyden terug gekaatst, het heerlykste schouwspel opleverde.

Was het gezigt getroffen door de grootschheid dezer zaal, niet minder was het, wanneer men de beneden appartementen van den schouwburg, als in een betooverd verblyf en onkenbaar geworden zaal herschapen, beschouwde.

Deze drie zalen, in den Italiaanschen smaak en tot eene lengte van 185 voeten gebragt, waren op eene zoodanige wyze gedecoreerd en verlicht, dat de geheele aanzienlyke vergadering opgetogen en enkel verwondering was; dezelve waren met draperien, vlaggen van de voornaamste Mogendheden van Europa, en festonnen, geornеerd, en de buffetten, ter wederzyden, op eene smaakvolle wyze, met bloemen, vazen en beeldwerk versierd; eindigende deze zaal in den tuin, alwaar in het verschiet een tempel, mede fraai geïllumineerd, een allertreffendst uitzigt opleverde. Ook de bovenzalen, voor het souper der Koninklyke Familie en de meest gedistingeerde staatsleden en hooge ambtenaren met derzelver echtgenooten, gedestineerd, waren op het rykst versierd en verlicht, terwyl het souper allerkeurigst en prachtig was.

HH. MM. en de Koninklyke Familie, arriveerden circa half negen uren, aan den ingang, gerecipieerd door burgemeesteren en hunne echtgenooten, onder het spelen van het geliefde volkslied, in het midden der aanzienlyke genoodigden. Ook ditmaal hebben derzelver minzaamheid al de aanwezigen getroffen; het behaagde Hoogstdezelven aan de gulle vrolykheid deel te nemen.

Tot laat in den nacht zyn Hoogstdezelve gebleven; terwyl de overige genoodigden, tot in den morgenstond, de vreugde van het feest gerekt hebben, en elk hoogst te vreden van hetzelve vertrokken is.

De schouwburg was, by deze gelegenheid, van buiten op het prachtigst geïllumineerd.

Het volksfeest dat door de Regering der Hofstad op den 12den September in het Malieveld werd gegeven, benevens de algemene illuminatie, werden door een allerfraaist weder begunstigd. Reeds van den morgen af, was het grootste gedeelte van de bevolking der Residentie op de been; terwyl aan alle toegangen dezer stad, de toevloed van, zoo met ry- en vaartuigen, als te voet aankomende bewoners van andere steden en dorpen, onbeschryffelyk groot was. De menigte aanschouwers in en om het Malieveld, alwaar, volgens een, door de burgemeesteren gearresteerd, en reeds vroeger publiek gemaakt programma, verschillende verrigtingen van koortdansers en andere verlustigingen gratis voor het publiek gegeven werden, was talloos. Het veld, door den stormwind, welke een paar dagen te voren gewaaid had, opgedroogd, benevens eene heldere zomerlucht, bragten niet weinig tot het genoegen van de ontzaggelyke menigte volks toe, wier vreugde genot ten top steeg, toen al de verheven personaadjen, de doorluchtige koninklyke familie uitmakende, in verschillende stoeten, deels in open kalessen deels te paard, het veld met derzelver hooge tegenwoordigheid vereerden, en, gedurende eene lange poos, deel aan dit volks-feest kwamen nemen. Het genoegen van zich te midden zyns grooten huisgezin te bevinden, was op het gelaat van Z. M.

duidelyk te lezen, die, zoo wel als H. M. de Koningin, de Prins en Prinses, welker echtverbintenis gevierd werd, benevens de overige Vorstelyke personaadjen, onophoudelyk, de met verrukking en vol vreugde zich om Hoogstdezelve, onder de uitboezeming van het ongekunsteldste en hartelykste vreugdegejuich, als verdringende menigte met de minzaamste begroetingen beantwoordden.— Hoogstdezelve, eenen geruimen tyd op het veld vertoefd hebbende, reden wederom, onder het, met geesdrift, duizendwerf, herhaald geroep van *hoezee! leve de Koning! leve de Prins en de Prinses van Oranje!* naar het huis in het Bosch terug; terwyl het publiek zich, den ganschen dag door, tot tegen den avond, by afwisseling, zoo in het Malieveld, als ter bezigtiging der toebereide prachtige illuminatien, langs al de pleinen, wandelingen en voornaamste straten dezer Residentie verlustigde.

Zoodra de avond viel, zag men, door de daartoe met de meeste juistheid gemaakte inrigtingen, al de zoo van 's lands en stadswege, als by inschryvingen van de bewoners van verscheiden der voornaamste wyken, mitsgaders aan byzondere hotels en huizen vervaardigde illuminatien, als eensklaps aangestoken. Al dadelyk waren de straten en pleinen wederom opgevuld met scharen van duizenden voetgangers, van verschillenden stand en ouderdom, en van beiderlei kunne; terwyl talryke gezelschappen, de voorgeschrevene rigtingen volgende, in open of besloten rytuigen het gezigt der met zoo veel smaak als sierlykheid ontworpen, en in de uitwerking door een' der schoonste zomer-avonden begunstigde verlichting volop genoot. Van omstreeks 9 tot 11 uren, zette de koninklyke familie en hofstoet, in verschillende koetsen, achter welke honderde andere rytuigen en file opsloten, stapvoets de stad doorrydende, deze prachtige vertooning den hoogsten luister by. Allerwege had de illuminatie de schoonste en volmaaktste uitwerking.

Duizende aanschouwers vervoegden zich by afwisseling in het gebouw van den schouwburg, alwaar de prachtig en vol smaak gedecoreerde zalen, die, den vorigen avond en nacht, tot het souper en bal (*zie hier boven*) gediend hadden, tot laat in den nacht, ten voorwerp van derzelver bewondering en verlustiging verstrekten.

In een der Zwitsersche dagbladen van den 16den July 1816, vindt men de volgende belangryke aanmerkingen, over de staatkundige gesteldheid der onderscheide Europeessche staten.

„De dagen, die wy beleven, zullen een belangryk tydvak in de geschiedenis uitmaken.—Zy stellen ons de belangrykste tooneelen voor, welke de wereld immer zag: allerwege maakt eene onderwetsche en volstrekte alleenheersching plaats, voor wel ingerigte en gematigde monarchyen en uit den schoot eens oorlogs, dat Europa tot eene algemeene slaverny scheen te brengen ja geheel te verslinden, ryst vrede op het vasteland, tevens met de vryheid der volken, en de zekerheid der tronen. Na zoo veel bloeds voor de edelste zaak gestort te hebben, is *Polen* in rust, en ontfangt van het opperhoofd van een geducht ryk een milde staatsregeling.

Pruissen wacht zekerlyk zulk eene weldaad niet vergeefs van eenen Koning zoo dunr aan zyn volk verpligt. De overige Vorsten van *Duitschland* geven of beramen voor hunne landen den constitutioneelen vorm van regering, dat onmisbaar kleinood voor onzen leeftyd de eenstemmige wenschen der *Italiaansche* volken zullen by Keizer *Frans* gehoor vinden.

Nederland geeft aan geheel Europa het voorbeeld van eene volmaakte vryheid, zonder verwarring, zonder uitspatting, zonder partyen. Zweden bemint, en waardeert zyne onafhankelykheid. *Engeland* verdedigt en bevestigd de voorregten welke deszelfs staatsregeling verzekert, terwyl *Frankryk* met moed tegen de kwade fortuin worstelende, zich over zyne verschrikkelyke rampen troost, in het vooruitzigt op eene vryheid door den Koning zelven naast den troon geplaatst.

Deze groote beweging van Europa kan noch in haren voortgang gestuit noch terug gedreven worden zy wordt voortgestuwd door onweerstaanbare krachten, de verlichting nameiyk, de ondervinding en de rampen van deze eeuw. Deze voorregten echter zouden nietig kunnen worden, zoo niet eene Godsdienstige verdraagzaamheid gezegepraald had over de dweepzucht, gelyk de vryheid over de dwingelandy gelukkig dat sedert eene halve eeuw alle kennis die voor den mensch nuttig is, met een gelyken tred is voortgegaan en de fakkel der wysbegeerte een algemeen licht verspreid heeft over alle de bestanddeelen van het maatschappelyk bestaan.

Ten blyke der gegrondheid van dit geposeerde omtrend Nederland strekke, de Missive van Zyne Majesteit onzen geliefden Koning, ten geleide eener concept wet ter beteugeling der licentie van de drukpers ten opzigte der buitenlandsche Mogendheden, aan de Staten Generaal ingezonden; en welke missive wy niet ongepast oordeelen op het bovenstaande stuk alhier te laten volgen:—

Edel Mogende Heeren!

Het artikel der Grondwet, by hetwelk de vryheid der drukpers is gewaarborgd, bepaalt tevens stellig, dat ieder verantwoordelyk is voor het geen hy schryft, drukt, uitgeeft of verspreidt Tot hoe verre zich deze verantwoordelykheid uitstrekt en op welke wyze dezelve kan worden verwezenlykt, zyn vragen waarvan men de oplossing in de voorschriften van het lyfstraffelyk wetboek behoort te zoeken. By velen bestaat het denkbeeld, dat die voorschriften noch naauwkeurig noch volledig genoeg zyn, om de regering van een land, alwaar de censuur, de willekeurige arrestatien en andere politieke dwangmiddelen ongeoorloofd zyn en ongeoorloofd moeten blyven, tegen den hoon en laster van kwaadwilligen te beschermen. Maar zoo lang bedaardheid de onderscheidende trekken van het nationaal karakter zullen uitmaken, kan de uitslag, van den kamp tusschen waarheid en misleiding hier te lande nimmer bedenkelyk zyn, en Wy zien dus geene reden om de uitdrukking van gevoelens over het inwendig bestuur, door eenige voorwaarden te beperken, of te dien aanzien iets te voegen by den inhoud der reeds bestaande wetten.

Anders is het gelegen met de beleedigingen, welke in openbare geschriften, aan naburige gouvernementen, en aan souvereinen, met welke Wy in vrede en in goede verstandhouding leven, aan worden gedaan.

Dit misbruik weten U Ed. Mog., dat, sedert ettelyke maanden hand over hand is toegenomen, en de herhaalde klagten, deswege ingeleverd, verwittigen Ons, dat het tyd is aan hetzelve paal en perk te stellen.

In het ontwerp van wet, dat Wy U te dien einde doen toekomen, hebben wy verlangd, dat zorgvuldig zouden worden vermyd alle bepalingen, alle uitdrukkingen zelfs, door welke zich iemand Onzer onderdanen belemmerd zoude kunnen achten, in de openbaring van gedachten of gevoelens, die hem belangryk toeschynen voor het welzyn van den Staat, voor de uitbreiding van kennis, en voor den voortgang der verlichting. Maar hoe zoude de verlichting of de menschelyke kennis of het vaderland iets kunnen winnen, by honende uitvallen op het personeel karakter onzer bondgenooten, of by de vermetele aanranding der beginselen, waarop in naburige landen, de rust en de maatschappelyke orde gegrond zyn?

Het volk te bewaren by zyne regten en vryheden, behoort, zonder twyfel, onder de voornaamste pligten, die den Koning en den Staten-Generaal opgelegd zyn; maar niet minder gebiedend zyn Wy geroepen om te waken voor de onderhouding zyner vriendschappelyke betrekking met andere natien, en voor de aankweeking der welwillendheid van derzelver gouvernementen.

U Ed. Mog. gelieven de thans aanbevolene maatregel, vooral ook uit het laatste oogpunt te beschouwen; uit het oogpunt der verpligting om te zorgen, dat nimmer eenige nieuwe beroerten of omkeeringen kunnen worden toegeschreven aan de ingezetenen van een Ryk, welks oprigting zelve de bevestiging van den algemeenen vrede en rust ten doel heeft gehad.

En hiermede bevelen Wy U Ed. Mog. in Godes heilige bescherming.

's Gravenhage, den 12den september 1816.

(*geteekend*) WILLEM.

Het algemeen verslag der centrale afdeeling der tweede kamer der Staten-Generaal, betrekkelyk die concept-wet en de wet zelve, getuigen, van de algemeene gevoelens van vryheid en gematigheid, welke zoo by den Koning als den onderdaan, in Nederland de waarborg zyn van eene volmaakte regeringsvorm.

GROOT-BRITTANIE.

London, *den* 28 *July*.

Heden avond ten 9 uren, is de plegtigheid des huwelyks van H. K. H. de prinses *Maria*, dochter van Z. M., met den veldmaarschalk Z. K. H. den hertog *William Frederick* van Glouchester en van Edimburg, enz. enz., voltrokken geworden in het groot salon van het paleis der Koningin, door den aartsbisschop van Canterbury, in tegenwoordigheid van H. M. de Koningin, van Z. K. H. den Prins Regent, van HH. KK. HH. de hertogen van York, Clarence, Kent en Cambridge, Hare Konink. HH. de prinsessen *Augusta Sophia* en *Elisabeth*, de hertogin van York, de prinses *Sophia* van Gloucester, Z. D. H. den prins van Saksen-Coburg Z. D. H. den hertog van Orleans, H. D. H. de hertogin van Orléans en mademoiselle d'Orléans, den hertog van Bourbon, de hooge staats-beambten, de ambassadeurs en ministers van buitenlandsche mogendheden, de beambten van het huis van H. M. de Koningin, en van Z. K. H. den Prins-Regent, mitsgaders van de jongere takken der koninklyke familie, welke allen by de plegtigheid tegenwoordig waren.

By het sluiten van het huwelyk werd het huwelyks-register, met de gewone formaliteiten, ten blyke van getuigenis, onderteekend; waarna H. M. de Koningin, Z. K. H. de Prins Regent, de bruid en de bruidegom, benevens de hooge personaadjen van de koninklyke familie naar het koninklyk appartement terug keerden.

De bruid en bruidegom verlieten kort daarna insgelyks het paleis der Koningin, zich naar Bagshot, het gewoon verblyf van Z. K. H. den hertog van Gloucester, begevende.

H. M. de Koningin, Z. K. H. de Prins-Regent en de overige personaadjen der koninklyke familie begaven zich naar het groot salon, alwaar de groot-officieren, de adel, de buitenlandsche gezanten en andere personen van distinctie, aldaar tegenwoordig, hunne complimenten ter deze plegtige gelegenheid kwamen afleggen.

Onmiddelyk na het voltrekken van het huwelyk, werd het geschut van het Park en den Tower gelost, en de avond werd met andere publieke vreugdebetooningen in de hoofdstad besloten.

(*London-Gazette*)

Volgens echte berigten uit Indien, worden de vyandige oogmerken, welke het gouvernement van Nepaul betoonde, aldus opgehelderd: de Souverein van Nepaul, met wien lord *Moira* een traktaat sloot, stierf voor dat hy dit ratificeerde. Zyn broeder, die hem opvolgde, is zeer aan de Maratten gehecht, en heeft, zoodra hy in bezit van Musland was, geweigerd dit traktaat te bekrachtigen, maar daarentegen met *Scindia* en *Berar Rajah* brief wisseling gehouden. Zy toonden zoo vyandige gevoelens, dat het gouvernement van Bengalen, elk oogenblik, den oorlog met Nepaul en de Maratten te gemoet zag en alle mogelyke maatregelen nam, om dien met kracht te kunnen volhouden.

— Particuliere brieven uit de West-Indische eilanden, in onze nieuwspapieren vervat, melden, dat de oorlog tusschen de ingezetenen en de Spanjaarden op het vaste land van Zuid-Amerika met de grootste verbittering wordt doorgezet, en dat men nooit kwartier geeft, dan met oogmerk, om de gevangenen naderhand op eene nog gruwzamer wyze ter dood te brengen. De Spanjaarden hebben, in de golf van Pariah, eene brusche volkplanting, onder schyn, dat de bewoners derzelve de insurgenten waren toegedaan, geplunderd

en vele inwoners op eene barbaarsche wyze vermoord. Nadere byzonderheden, nopens den stand van den spaanschen generaal *Morillos*, heeft men niet vernomen. Een Engelschman, welke, den 27sten april, en dus twee dagen voor dat het gevecht van Ocanna plaats zoude hebben gehad, Carthagena heeft verlaten, verzekert stellig, dat *Morillos* Santa Fe, niet vermeesterd heeft, en destyds niet verder was voortgerukt, dan tot Moupox. Berigten van Jamaica bevestigen de tyding van het verslaan van *Morillos* by Ocanna; men dacht aldaar, dat de insurgenten dadelyk naar Sta. Martha zouden marscheren. Men meldde echter de dagteekening niet van deze latere berigten. Tydingen uit Nieuw Orleans, van den 1sten juny, vermelden de voortduring van den oorlog in de mexicaansche provinciën. De gemeenschap tusschen Vera-Cruz en Mexico is meestal afgesneden. De insurgenten, die, even als de guerillas, rondzwerven, vinden dikwerf gelegenheid om de Spanjaarden groot nadeel toe te brengen. De Spanjaarden hebben, ten einde een konvooi naar Vera Cruz te brengen, 5000 man moeten doen byeen trekken, om Puente del Rio op de insurgenten te vermeesteren. De laatsten hebben, zoo zy voorgeven, door hunnen officier verraden zynde, de wyk moeten nemen; men verzekert echter, dat het konvooi niet zonder zwaar verlies in Vera Cruz is aangekomen. De republikeinsche provinciën van Mexico houden zich thans met de regelmatige verkiezing van hare vertegenwoordigers op het algemeen congres bezig.

— The Peruvian, den 6den juny van St. Helena gezeild, meldt, dat aldaar alles wel was. De depeches, welke de kapitein heeft overgebragt, zyn dadelyk naar graaf *Bathurst* gezonden. Op St. Helena is thans eene divisie dragonders aangekomen, bestemd om *Buonaparte* op zyne togten te verzellen, iets, hetwelk zyne kwade luim niet scheen te verbeteren.

— Volgens de jongste berigten van Rio-Janeiro, schynt het, dat het vertrek der prinsessen van Brazilie slechts door den dood van hare doorluchtige grootmoeder, wylen de Koningin van Portugal, vertraagd is.

(*Courier.*)

NOORWEGEN.

CHRISTIANIA, *den* 6 *July.*

Zie hier de aanspraak, by gelegenheid der sluiting van den noorwegschen ryksdag, door Z. K. H. den Kroonprins gedaan:

,, Een jaar is er verloopen, sedert den dag, op welken gy, ten gevolge der constitutie, byeen kwaamt tot vervulling der functiën, waartoe gy, door de keuze uwer medeburgers, geroepen zyt. — Doordien, de noorweegsche nationale vergadering verklaard heeft, dat hare werkzaamheden geëindigd waren, zoo kwyt ik my van den voor myn hart zeer aangenamen pligt, door u hier des Konings gevoelens voor het getrouwe volk der Noormannen te kennen te geven.

,, Het is my, myne heeren, zeer aangenaam, u, van wege Z. M., aan te kondigen, dat, by den voortdurenden vrede met alle Mogendheden, de betrekkingen van vriendschap, welke ons met de meest naburige Staten, met Rusland, Pruissen en Engeland, vereenigen, dagelyks een vaster bestaan verkrygen. Gy kent zelve meer van naby uwe betrekkingen met de regering, van welke gy voormaals afhingt. Met genoegen kondig ik u aan, dat de onderhandelingen met Denemarken, ten opzigte van de oorlogsbrikken, de postschepen en paketbooten, door den admiraal *Fabricius*, tot genoegen der beide regeringen voleind zyn. De deensche commissaris heeft van alle vorderingen van Denemarken ter zake van gemelde schepen, door middel eener geld-som, afgezien, waarvan de eerste betaling met het einde van dit jaar begint, en het geheele beloop, op het einde van 1817, moet afbetaald zyn.

,, Met byzonder genoegen heeft de Koning het vertrouwen gezien, waarmede de Noormannen de broederhand gedrukt hebben, welke hun door de Zweden is toegereikt. Ongeduldige en argwanende menschen hadden gedacht, dat eene volkomene eensgezindheid niet een geheele jaar lang tusschen den Koning en de noorweegsche vertegenwoordigers zou kunnen bestaan. Gy hebt bewezen, dat goede trouw en regtvaardigheid steeds duurzame eendragt doen geboren worden.

,, De Koning heeft zich zelven alle die zwarigheden niet verborgen, welke hy op de nieuwe loopbaan aangetroffen heeft. De vaderlandsliefde begroette met warmte den dageraad der noorweegsche vryheid; edoch alleenlyk in den voortgang des tyds kan de vaderlandsliefde de wyze leeren, om de ondervinding, en de zegepraal van het verstand over de vooroordeelen, daarmede te vereenigen. Gy hebt eerst kortelings het vermogen verkregen; om uwe regten te beredeneren. Gy hebt over uwe belangen, mitsgaders over uwe maatschappelyke voorregten beraadslaagd, en wy moeten hopen, dat gelukkige uitkomsten, in het vervolg, de vrucht van uwen arbeid zullen zyn. Myn eerste verlangen was, met u aan dezen arbeid deel te nemen; doch myne afwezigheid, door de zucht te weeg gebragt, om u een bewys van myne achting en van myn vertrouwen te geven, heeft tevens degenen, welke uwe tegenwoordige vryheid en uw toekomstig lot benyden, moeten bewyzen, hoe ver de regering er van af is, om eenigen den geringsten invloed op uwe beraadslagingen te willen uitoefenen.

,, De eerste pligt der vertegenwoordigers van een volk bestaat daarin, om deszelfs waren toestand te kennen en naar behooren te schatten. Laten zy ons, over onzen toestand en de hulpmiddelen, welke dat land oplevert, niet misleiden. De opbrengst van onze bergwerken en bosschen is beperkt; onze koophandel ondervindt vele zwarigheden, en niet dan met moeite winnen wy een' onzekeren oogst van onzen grond. En hoe vele zaken moeten daarenboven nog vervuld worden, welke de menschheid, de vaderlandsliefde, de voorzigtigheid en zelfs de nood tot pligt maken! Van dien aard zyn milddadige stichtingen in de provinciën; een gesticht voor de verdedigers des vaderlands, voor wier ouderdom wy zorgen moeten; magazynen, om ons tegen slechten oogst te verzekeren en om in buitengewone omstandigheden te voorzien. Wat de middelen daartoe betreft, zoo laten wy op de Voorzienigheid hopen, welke, in de vereeniging tusschen de scandinavische volken, ons den eersten waarborg van zyne goddelyke bescherming gaf.

,, De natuur, hare kinderen van het Noorden de voordeelen ontzeggende, welke zy aan de bewoners van zachtere hemelstreken bewilligde, schonk hun echter de kostbaarste gaven: *sterkte van ziel en vryheids-liefde.* Om tot dat edel doel te geraken, schonk zy gematigheid, arbeid en gezelligheid tot wegwyzers, en, om hare weldaden te bekroonen, deed zy, in de harten der kinderen van het Noorden, die inwendige stem klinken, welke duizendwerf uit de graven en uit het aandenken hunner voorvaderen herhaald wordt en die hen toeroept:

,, Gy moogt arm zyn, doch weest onafhankelyk, geëerd en geacht!" Moge deze stem u steeds heilig wezen, dan zal de vryheid immer erfgenamen in Noorwegen vinden; dan zullen de inwendige vrede en de achting der buitenlanders steeds het erfdeel uwer nakomelingen blyven, nog lang na dat ik zal opgehouden hebben te bestaan.

" Vaartwel, myne heeren! Ieder uwer keere naar zyne haardsteden, tot zyne oude beroeps bezigheden, van geestelyken, administratieven of regterlyken aard, terug. Dat zich de landman op nieuw met al dat geene bezig houden moge, wat op den landbouw betrekking heeft, en de koopman met de middelen, om zynen handel te doen bloeijen. Mijne beste wenschen begeleiden u naar uwe bezigheden, en ik bid God, dat hy u, met de beschermende hand Zyns alvermogens, op het zegenrykst bestuure!"

(*Hamburger Correspondent*)

Bekendmaking.

PRESIDENT en Raden van Finantien, als daartoe door Hunne Excellentien, Commissarissen Generaal over Nederlandsch Indië geauthoriseerd, brengen hiermede ter kennisse van alle de ingezetenen dezer kolonien, dat de Papieren Munt, welke volgens Publicatie van Hooggemelde Heeren Commissarissen Generaal van den 14den January ll. uitgegeven en in omloop gebragt staat te worden, door den President of een der Leden van den Raad van Finantien, of eenen der aan hun tot dat einde toegevoegde personen, niet en benevens den President, of een der Leden van de Algemeene Rekenkamer, of eenen der aan hun tot dat einde toegevoegde personen, is geteekend en door den Ontfanger Generaal of eenen der tot dat einde aan hem toegevoegde personen, is gecontrasigneerd, zynde de namen der als zoo tot het teekenen van den Papieren-Munt gequalificeerde personen, als volgt:

De Heeren,

C. W. Thalman,
Mr. H. W. Muntinghe,
J. C. Goldman,
J. Tiedeman,
Mr. H. J. van der Graaff,
R. Coop à Groen,
A. D. Cornets de Groot,
M. A. C. Smissaert,
J. DuPuy,
G. F. Meylan.
} *Presidenten Vice-President en Leden van den Raad van Finantien.*

P. V. H. van Riemsdyk,
Mr. J. G. Siberg,
Mr. J. Hooyman,
J. M. van Beusechem,
B. F. von Liebeherr,
Mr. L. B. Janssens Rees,
Mr. J. W. D. de Jongh,
A. Vincent,
Mr. B. R. van der Meulen,
P. J. C. de Jongh.
} *Toegevoegde personen aan den Raad van Finantien.*

J. G. Bauer,
H. J. A. Sack,
H. F. G. Salmigre,
J. Schill,
P. H. Reynst,
J. U. Janssen,
Mr. J. G. van Angelbeek,
G. Ten Cate.
} *President, Vice-President en Leden van de Algemeene Rekenkamer.*

F. Alberti,
R. Prediger,
P. T. Couperus,
H. L. Senn van Basel,
A. G. P. Fetmenger,
R. C. N. D'Abo,
R. Z. D'Ozy,
F. Bredero,
W. A. Keuchenius,
Mr. J. de Jongh,
H. Blom,
J. C. Schmidt.
} *Toegevoegde personen aan de Algemeene Rekenkamer.*

J. C. Romswinckel, *Ontfanger Generaal.*
A. Reering, *Hoofd-Commies.*

L. Z. Veeckens,
D. van Son,
G. van Groll,
J. Ekenholm,
P. Veeris,
A. de Nys.
G. H. de Witt,
J. G. van den Berg,
G. J. Sloet,
J. H. Cox.
} *Toegevoegde personen aan den Ontfanger Generaal.*

Dat voorts de uitgegeven Papieren-Munt op de volgende wyze is verdeeld, genummerd en geletterd, namentlyk:

48	Stuks van	f. 1000,	La.	A.	No.	1 à 48.
128	—	— 600,	—	B.	—	1 à 128.
224	—	— 300,	—	C.	—	1 à 224.
448	—	— 100,	—	D.	—	1 à 448.
1344	—	— 50,	—	E.	—	1 à 1344.
2240	—	— 25,	—	F.	—	1 à 2240.
26630	—	— 10,	—	G.	—	1 à 26630.
53320	—	— 5,	—	H.	—	1 à 53320.
500000	—	— 1,	—	J.	—	1 à 500000.
500000	—	— 1,	—	K.	—	1 à 500000.
106800	—	— 1,	—	L.	—	1 à 106800.

Gezamentlyk uitmakende de somma van twee millioenen guldens, waarvan de uitgave by Publicatie van Heeren Commissarissen Generaal is bepaald.

En dat eindelyk een Register, houdende de volg-orde van de nummers, der voorschreven Papieren-Munt, en de namen derzelver respective teekenaars van den dag der uitgifte af, op het Bureau van den Raad van Finantien, en op de kantoren van de Residenten te Samarang en te Sourabaya, tot gerief der belanghebbenden, ter visie zal leggen.

BATAVIA, *den* 19*den February* 1817.

President en Raden van Finantie,
H. W. MUNTINGHE, *Pres.*

Ter ordonnantie van dezelven,
De Secretaris van den Raad van Finantien.
BOUSQUET.

GEDRUKT TE BATAVIA,
OP
'S LANDS DRUKKERY.

Byvoegsel tot de Bataviasche Courant.

ZATURDAG, DEN 22STEN FEBRUARY, 1817.

Advertentie.

PRESIDENT en Raden van Finantien als daartoe gemagtigd by Besluit van Commissarissen Generaal van den 14den January 1817, No. 21, maaken by dezen bekend, dat de Resident van Buitenzorg en den Outvanger van 's Lands regten te Batavia, provisioneel zullen blyven voortgaan, met het in vorderen van alle belastingen in de ommelanden, ieder in hun ressort, volgens de grensscheiding, by Proclamatie van den 10 Augustus 1815. bepaald.

President en Raden van Financien,
H. W. MUNTINGHE.

Ter Ordonnantie van dezelven,
De Secretaris van President en Raden voornoemd
BOUSQUET.

BATAVIA, den 7 Feb. 1817.

Vendu Advertissementen.

Door Vendumeesters zullen de volgende Venduties worden gehouden, als:

Op Maandag den 24sten Feb. 1817.

AGTER het Negotie-huis van *Mr. Crawfourd*, staande aan de oostzyde van de Groote Rivier, van wierook, tarwe, gember, ebbenhout, wagens en paarden, en een persiaansch ryd-paard, nevens andere negotie goederen, &c.

Op Dingsdag den 25sten Feb. 1817.

VOOR het Negotie-huis van *Mr. Addison*, staande in de Jonker-straat, van graans, tou-werken, provisien, en andere goederen meer.

Op Woensdag den 26sten Feb. 1817.

ZAL door Vendumeesters ten overstaan van gecommitteerdens Heeren Weesmeesteren, verkoping worden gehouden, voor het sterfhuis van wylen *J. M. Gratiaan*, staande aan de oostzyde van de Tygers-gracht, van huismeubelen, juweelen, goud en zilverwerken, klederagien, &a.

Op Donderdag den 27sten Feb. 1817.

VOOR het Vendu-kantoor, van diverse goederen, en na het afloopen derzelver zullen de ondervolgende vastigheden verkocht worden, als.

Voor rekening des boedel van wylen *Johannes Adriaansen.*

Eerstelyk.—Zeker erf, bebouwd met een steenen huis, combuis, dispens, slaven vertrekken, paardestal en wagenhuis, benevens een pakhuis, staande en gelegen binnen deze Stad, aan de westzyde van de Groote Rivier, in het blok L, sub No. 16, 17 en 18, belend ten oosten met de Lepel Straat, ten westen met *Marcedien Boekmien*, ten noorden met *David Martyn*, en ten zuiden met de Chinesche-gracht.—De breedte en diepte vide meetbrief van den 9den October 1817.

Ten tweeden.—Zeker erf, bebouwd met eenen nieuwen paardestal, een wagenhuis, benevens nog twee ruime steenen vertrekken, staande en gelegen als boven, sub No. 10 en 11, belend ten zuiden met de Chinesche-gracht, ten noorden met.....ten oosten met *J. Ezeke*, en ten westen met *J. G. van der Lee.*—De breedte en diepte vide meetbrief, van den 9den October 1816.

Voor rekening des boedels van wylen Mejuffv. *Christina Frederica Foxes,* wed. *Dormancey.*

Zeker erf, bebouwd met een steenen huis, combuis, dispens, slaven vertrekken, paardestal en wagenhuis, &c. staande en gelegen binnen deze Stad, aan de westzyde van de Groote Rivier, in het blok E, sub No. 93, 94 en 59, belend ten oosten met de barm langs de Jonkers-gracht, en *J. W. Reep*, ten westen met de barm langs de Spinhuis-gracht en Mejuffv. de wed. *Baron*, ten noorden met *J. W. Reep*, evengem: en ten zuiden met Mejuffv. de wed. *Baron*, evengem:—De breedte en diepte vide meetbrief van den 11den December 1816.

Voor rekening van *Cornelis Jurg.*

Zeker stuk tuin land, bebouwd met een accassaarsch-huis, van planken met pannen gedekt, staande en gelegen buiten dezer Stads Poort Rotterdam, in het Oosterveld het 13de deel van het blok L, sub No. 98, belend ten noorden met den Heeren weg langs de Angiolsevaart, ten zuiden en westen met *Tan Kamko*, en ten oosten met *M. M. Jans.*—De breedte en diepte vide meetbrief van den 3den February 1817.

Voor rekening des boedels van wylen Mejuffv. *Johanna Bierens*, wed. *Weikert.*

1.—Zeker erf, bebouwd met een steenen combuis, dispens, slaven vertrekken, &c. staande en gelegen even buiten dezer Stads Poort Rotterdam, in het Oosterveld het 17de deel van het blok L, sub No. 136, belend ten noorden met de Heeren weg langs de Angiolsevaart, *W. H. van Sintruin*, en meer andere, ten zuiden met de Heer *A. Michiels*, ten oosten met *W. H. Sintruin*, bovengem: en ten westen met differente persoonen.—De breedte en diepte vide meetbrief van den 3den February 1817.

2.—Zeker ledig stukje tuin-land, gelegen buiten dezer Stads Poort Rotterdam, bezuiden de Angiolse-vaart, ofte het Oosterveld het 13de deel van het blok L, sub No. 104 en 139, belend ten noorden met de Heeren weg langs de Angiolse-vaart, ten zuiden met *Tan Kamko*, ten oosten met de Heer *Jacobus Minnaar*, en ten westen met de wed. *Coria.*—De breedte en diepte vide meetbrief, van den 3den February 1817.

Voor rekening des boedels van wylen *Jan Dessouvage.*

1.—Zeker erf, bebouwd met een steenen huisje staande en gelegen even buiten de voormalige Stads Poort Rotterdam, in het Oosterveld het 18de deel van blok L. sub No. 66, belend ten westen met de Stads buiten barm, ten oosten met *Lim Tekhiap*, ten noorden met *Alveris Kamiès*, en ten zuiden Mejuffv. *Anna Maria Lucia van Setten.*—De breedte en diepte vide meetbrief van den 3den February 1817.

2.—Zeker stuk tuin-land, bebouwd met een steenen huis, vyf kamers en een loots op steene rollagen, met adap gedekt, staande en gelegen omtrend ¼ uurgaans buiten dezer Stads Poort Utrecht, aan de zuidzyde van de Amanus-gracht in het Westerveld het 8ste deel van het blok P, sub No. 656, belend ten noorden met den Heeren weg langs de Amanus-gracht, ten zuiden met *Tiepa*, ten westen met *Njey Sabaria*, en ten oosten met *L. J. Hendriks.*—De breedte en diepte vide meetbrief van den 3den February 1817.

3.—Zeker erf, bebouwd met een steenen huisje, staande en gelegen binnen deze Stad aan de westzyde van de Groote Rivier, in het blok B, sub No. 59, belend ten oosten met de Jonkers-gracht, ten westen met *A. P. Willems, c. s.* ten zuiden met *Mochamat Miera Lebe*, en ten noorden met *Takier Mochidien Bappa Sap.*—De breedte en diepte vide meetbrief van den 3den February 1817.

4.—Zeker erf, bebouwd met een steenen pedak, staande en gelegen binnen deze Stad, aan de oostzyde van de Groote Rivier, in het blok K, sub No. 8, belend ten zuiden met de gedempte Stads binnen barm, ten noorden met *Gertzen* ten oosten met *Marium*, en ten westen met *Gertzen*, evengem:—De breedte en diepte vide meetbrief van den 3den February 1817.

5.—Zeker erf, bebouwd met een steenen pedak, staande en gelegen binnen deze Stad, aan de westzyde van de Groote Rivier, in het blok G, sub No. 37, belend ten oosten met de barm langs de Renscheros of Spinhuis-gracht, ten westen en noorden met de ledige erven en ten zuiden met *Sleman Assan Niena Dauad.*—De breedte en diepte vide meetbrief van den 3den February 1817.

NB: Zynde alle de meetbrieven van voornoemde Perceelen ten Vendu-kantoor dagelyks voor de verkooping voor een ieder te zien.

Op Vrydag den 28sten Feb. 1817.

VOOR een Huis No. 16, staande op de Tygers-gracht, van nieuw uitgekomene boeken, pourtraiten, plaaten, muziek, werken en muziek instrumenten, &a.

Advertisement.

ALL persons having claims upon the Estate of the late DANIEL ZURHORST, are requested to make known their claims on or before the 15th March 1817, to THOMAS RUTTER and J. R. FREWIN, Executors named in his Will, and all persons indebted to the Estate are requested to settle the same.

BATAVIA, 31st January 1817.

Bekendmaking.

ALLE die genen die iets te pretenderen hebben dan wel schuldig zyn, aan wylen GONSALVO, gelieve daar van opgave te doen in den tyd van eene maand, gerekend van den 15den February tot den 15den Maart, aan J. C. PEREIRA.

Advertentie.

ALLE de genen die iets te pretenderen hebben, of schuldig zyn, aan den Boedel van wylen den Hr. P. REYSING, worden verzocht daarvan opgave te doen, binnen den tyd van drie weken van heden afgerekend, aan den ondergeteekenden in kwaliteit als Executeur in gemelde boedel.

W. H. EVERTS.

BATAVIA, *den* 8 *Feb.* 1817.

Bekendmaking.

DE ondergeteekende maakt bekend, tot zyne gemagtigden te hebben aangesteld de *Heeren* VAN DER KAA, HASTE *en* Co. verzoekende een ieder die pretensien op hem moge hebben, of wel aan hem schuldig zyn, aan gemelde Heeren zich te adresseren binnen de tyd van veertien dagen.

BATAVIA, den 4 February 1817.
F. P. A. MARTHEZE.

Advertentie.

STONE POULTER en *M. VON FRANQUEMONT* hebben te Sourabaya, een Negotie-huis opgerigt, als Negotianten en Agenten, onder de firma *VAN POULTER EN FRANQUEMONT*, soliciteere, den bystand van hunne vrienden, welk hun met commissien willen chargeren, welke zy stiptelyk zullen waarnemen.

SOURABAYA, *den* 1*ste Feb.* 1817.

Advertisement.

MESSRS. *STONE POULTER* and *M. VON FRANQUEMONT*, having opened a house at Sourabaya as MERCHANTS and AGENTS, under the Firm of *POULTER AND FRANQUEMONT*, beg to solicit the support of their friends and the public, and to assure them that any commands they may be honored with in the above line will be punctually attended to.

SOURABAYA, *the* 1*st Feb.* 1817.

Uit de hand te Koop.

EEN HUIS en ERVE, gelegen aan den weg op Goenoeng Sabarie, te bevragen by den eigenaar

J. HOOYMAN.

Advertentie.

H. L. SENN VAN BASEL, presenteert uit de hand te Koop, zyn TUIN op Molenvliet.

TE KOOP,

EEN HUIS op Ryswyck, te bevragen by den ondergeteekenden.

E. HECKERS.

BATAVIA, den 4 Feb. 1817.

Advertentie.

W. H. van Ysseldyk, biedt (uit hoofde van zyn ophanden zynde vertrek naar Java) op zeer aannemelyke condi-tien, uit de hand te Koop aan, zyn Land-goed *Noessa Cambangang*, met dies inventaris; informatien dien aangaande, zyn by hem zelve te bekomen.

UIT DE HAND TE KOOP.

HET Woonhuis van *F. C. de Blot.* te bevragen by den eigenaar.

BATAVIA, den 12 den Feb. 1817

Te Koop,

HET Huis en Erf gelegen te Ryswyk naast het *Champ de Mars*, aan de overzyde van het Huis van Majoor *Dalgairns*, te bevragen by de Heeren

SKELTON EN Co.

Advertentie.

A MICHIELS presenteert uit de hand te Koop het Landgoed *Tjipoetrie.*

Uit de hand te Koop.

HET landgoed *Poris*, te bevragen by den ondergeteekende

P. ARENDS.

J. *Th. Lisart*, presenteert uit de hand te Koop, zyn tuin op Jaccatta, als mede een huis op de Tygersgracht, thans noch bewoond door de Heer BOSWELL.

TE KOOP,

EEN TUIN, op Molenvliet, te bevragen op het Kantoor van *van der Kaa, Haste & Co.*

FOR CHARTER,

For ENGLAND or any part of EUROPE.

THE fine fast-sailing English ship MARGARET, Capt. WM. WILSON, burthen per Register 366 Tons— apply to *Wm. P. Paton*, Super-Cargo, at *Mr. J. C. van Rycks'*, Newport-street.

BATAVIA, *13th February*, 1817.

For Sale per said Ship, just arrived from London, 50 Tons STOUT PORTER, will be disposed of on moderate terms, apply as above.

Advertentie.

UIT de hand te Koop, voor kontante betaling, een party fraai gewerkt zilver en goud, bestaande in tafel garnituren van lepels en vorken, &a., eenige beste geacheveerde Engelsche zak horlogien, Engelsche wit op wit en met kleuren geborduurde neteldoeken voor Dames kleeding, dito omslag doeken in soorten, zyden stoffen, en zyden behangsel, glazen, en andere artikelen.

Te zien in het Negotie-huis van den Heer *G. C. VAN RYCK*, in de Nieuwpoort Straat.

Bekendmaking.

BY J. VAN REENEN & CO. leggen ter inspectie en te koop, de Facturen per het schip *Margaret*, Kapt. W. Wilson, van Engeland aangebragt, bestaande in dames kleeden, voiles, kanten &a. mans en vrouwe kousen, do. halve garens, naalden &a. katoen, batiste en linnens voor hemden inst. chitze, doeken en tafellakens inst. belegsels voor wagens, fyne lakens, dimitten, piqués inst. vrouwen schoenen en laarzen, mans do. inst. parasols en parapluijen, zadels &a. spiegels, marocco leer, fyne mans hoeden, eenige fyne verw voor wagens met dies toebehooren, hangstolpen en glaswerken inst. tafelserviezen en porceleinen inst. staal-werken als tafel messen en vorken, fyne scharen, snuiters, medicyn kistjes en cachetten, zweedsch staal en yzer, engelsch do. ankers, domme kragten, koperen bladen en spykers voor schepen, touwerken, roode wyn op vaten, pâle âle, bier do. leedige flesschen, kurken, pik, teer &a. &a.

Advertentie.

BY J. HOMMES, in de Jonkerstraat, is voor kontante betaling te bekomen de ondervolgende goederen, aangebragt per de schepen de *Exchange*, de *Sourabaya*, en de *Java*, als zeer prachtige penduies loopende 14 dagen, bamboniers en bamboniers bellen, naaldekokers, tandestokers, vingerhoeden, borduurkokers, snuytdozen, spiegels van verscheidene soorten, koffers, schryfkistjes, scheerdozen, hang en tafel stolpen, lampglazen en verscheidene soorten van glaswerken, roode en rynsche wyn, spa-water, jenever, brandewyn, likeuren, boter, rook en snuiftabak, keukenzuur, sla-oly, laken en casmiren, zyden en katoenenkousen, mans en vrouwe hoeden, rykgeborduurde opslagen en kragen, passemente lovertjes, zilvere epauletten, dragons en troetels koperdraad, Engelsch en Zweedsch yzer, staal, touw werk, &a.

BATAVIA, 6 Feb. 1817.

Advertentie.

BY *J. J. Gildenhuis*, op de Tygersgracht zyn voor kontante betaling te bekomen de ondervolgende goederen aangebragt, per het Hollandsch schip Java.

Roode wyn in kiste van 12 douz. a Spm.	7	per douz.
Een kelder jenever, ...	— 10	
Zweedsch yzer, ...	— 6½	per picol.
Staal, ...	— 16	per do.

Als mede

1½ duims planken lang 20 a 22 voeten Sp.	1½	per pl.
2 dito dito	— 2	———
3 dito dito	— 3	———
heele latten	12	stuiv. pr. st.
halve dito	6	——— ———
heele dak ribben	50	——— ———
halve dito	25	——— ———

Advertentie.

BY J. F. ARNOLD, op de Groote Rivier, zyn voor kontante betaling te bekomen de ondervolgende met het Hollandsche schip *Java*, aangebragte goederen.

Rhynsche wyn, de kist van 12½ dozyn	..	
Hollandsch ligt en zwaar bier	....	per
Dito jenever	....	per keld
Dito belegen lig en zwaar		per doz
Pale ale	... .t.... ...	dito
Madera wyn	....	dito
Brandewyn	....	dito
Touwwerken	....	per pi
Ankers van 400 tot 1400 pond	....	dito
Zeltser water	....	per m
Sigaren	....	per ki
Demi Johns	....	per doz

als mede

Diverse yzeren gereedschappen, [illegible] mer messen, boekspiegels, Amsterd. kneppel en peperkoek, fyne gek en andere linten, varinas canaster [illegible] en cardoesen.

Uit de hand te Koo

EEN patent opstaande PIANO TE, ieder toon met drie van *Clementi en Co.* â London, vragen by *J. van Reenen en Co.*

Advertentie.

UIT de hand te koop, een spar vieren, Arabiersche schimmel den, en twee dito rydpaarden, informatie by.

A. MICHIEL

Advertentie.

DIRIGERENDE Leden van d CIETEIT DE HARMONIE, buiten Nieuwpoort-straat, verzoek Heeren Leden dier Societeit om te digste hunne agterstallen te willo doen, zullende die genen welke in g blyven, regterlyk daar toe worden a maand.

Namens Dirigerende Led

W. A. KEUCHENIU

BATAVIA, *den 5 Feb.* 1817.

*** Woensdag avond den 13de bruary 1817, is een pistool uit de verloren. De gene die hetzelve luitenant van de hussaren *Per* Weltevreden, te regt brengt, zal ten twintig spaansche matten præmi.

ERRATA.

In ons vorig No. in het School ment.

Art. 1.—*Staat* redelyke en maatschappely den, *lees*, zedelyke en maatschappelyke deug

Art. 4.—*Staat* zulleu, *lees*, zullen.

Art. 10.—*Staat* Dsrecteur, *lees*, Directeur.

Art. 13.—*Staat* jonges, *lees*, jongens.

In het verslag van den Vice-Admiraal va pellen, wegens de vernieling van Algiers.

2 Pag. 2 kolom, 26 regel van boven, daarheid, *lees*, bedaardheid.

In het Artikel, 's Gravenhage den 27 Sept

2 Pag. 3 kolom. 28 regel van bov rappporten, *lees*, rapporten.

In het verslag van den Admiraal Lord E

3 Pag. 2 kolom, 2 regel van boven, *staat* enkel.

3 Pag. 2 kolom, 18 regel van onder, *st* *lees*, slechts.

3 Pag. 3 kolom, 41 regel van boven, *sta* *lees*, bereid.

GEDRUKT TE BATAVIA,

OP

S'LANDS DRUKKERY